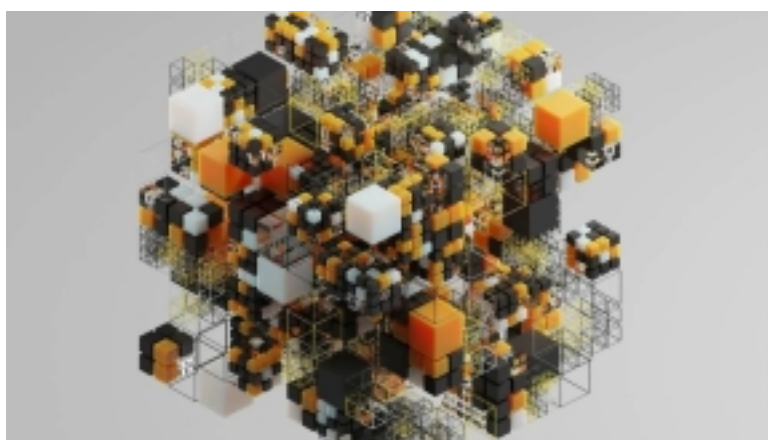

Quan innovar des del territori deixa de ser una consigna i esdevé una pràctica. El Fons d'Innovació Territorial francès, tres anys després

Published by [Interacció](#) [1] on 26/09/2025 - 11:12 | Last modification: 27/03/2026 - 08:10

Què podem aprendre del Fonds d'Innovation Territoriale francès? Una altra manera de fer política cultural des del territori, sense convocatòries però amb criteri, proximitat i risc.

Parlar d'innovació cultural en l'àmbit local s'ha convertit en una expressió tan repetida que corre el risc d'esgotar-se abans de fer-se realitat. Però, què vol dir innovar des del territori i amb el territori? Quins dispositius poden fer possible aquesta voluntat de transformació, sovint expressada però difícil de sostenir en el temps? França ha posat a prova una eina singular que mereix una atenció serena i crítica des de Catalunya: el Fons d'Innovació Territorial (FIT), creat el 2022 pel Ministeri de Cultura i avaluat tres anys després en un informe extens i matisat. No és un programa més, ni un recurs marginal. És un intent seriós de redefinir la política cultural des de la proximitat, posant al centre les pràctiques situades, la transversalitat i la cocreació amb la ciutadania.

El FIT no funciona per convocatòria pública. No hi ha un concurs, ni una crida oberta amb condicions prefabricades. El mecanisme es basa en una identificació proactiva de projectes innovadors per part de les [Direccions Regionals d'Afers Culturals](#) [2] (DRAC), que actuen com a mediadores entre el Ministeri i els agents locals. Això suposa trencar amb la lògica habitual de "si encaixes, pots presentar-t'hi" i apostar per un model més flexible, en què les propostes es valoren pel seu potencial de transformació i no tant per la seva capacitat d'adequar-se a un marc. No hi ha cànon, però sí mirada. No hi ha format, però sí criteri.

Aquesta opció, decidida i arriscada, ha permès donar suport a 261 projectes en tres anys, amb un pressupost proper als 5 milions d'euros anuals. D'entrada, això pot semblar poc, però el que hi ha al darrere és més important: una manera diferent d'entendre què s'ha de subvencionar, per què, amb quins objectius i amb quins aliats. Més de la meitat dels projectes han estat pluridisciplinaris, i el 60% han abordat temàtiques no estrictament culturals, com la transició ecològica, la cohesió social o la salut comunitària. Aquest desbordament conscient dels límits sectorials clàssics no dilueix la cultura: l'expandeix.

El perfil territorial dels projectes també és revelador. El 54% s'han desenvolupat en zones rurals, i un 32% en barris prioritaris, mostrant una voluntat clara de desconcentració i d'arribar a llocs sovint invisibilitzats pels grans circuits de programació. Les dades també mostren que els projectes amb participació ciutadana explícita han representat el 50% del total, amb punts àlgids com el 100% a Normandia. Quant a la transició ecològica, tot i que en conjunt és present en un 25% dels casos, en regions com Bretanya arriba al 67%. Aquests percentatges, més que demostrar una política homogènia, revelen la capacitat del dispositiu d'adaptar-se als contextos i de donar

marge a estratègies regionals diferenciades.

Ara bé, no tot són èxits. L'avaluació alerta sobre diversos punts febles: una definició massa ambigua de què és "innovació", uns criteris d'elegibilitat que han anat variant sense massa claredat, i algunes tensions entre l'objectiu d'equitat territorial i la necessitat de seleccionar propostes realment innovadores. També s'assenyala que, en certes regions, els projectes han estat poc arrelats, amb baixa col·laboració institucional i una escassa dimensió experimental. De fet, només un 74% dels projectes del 2024 implicaven almenys dos nivells de col·laboració amb col·lectivitats locals, i aquest percentatge era molt inferior en anys anteriors.

En aquest sentit, el balanç és doble. Per una banda, la potència del dispositiu com a eina de suport a processos no convencionals, capaç de donar visibilitat i recursos a projectes que no encaixarien en els circuits tradicionals. Per l'altra, la fragilitat estructural d'una eina que ha anat trobant el seu marc a mesura que avançava, amb desigualtat d'aplicació segons el territori i sense una estratègia clara de continuïtat a llarg termini.

Les recomanacions de l'informe són precises i poden ressonar fortament amb els debats locals de casa nostra. Es proposa garantir una durada màxima de tres anys de suport continuat, amb convenis pluriannals i avaluació compartida. Es demana millorar la comunicació cap als agents locals i els responsables polítics. S'insisteix a no recentralitzar el dispositiu, sinó a mantenir-lo com una eina flexible i adaptada. I sobretot, es planteja articular millor el FIT amb altres programes existents, per generar sinergies i no competències dins l'ecosistema públic.

Des de Catalunya, aquestes propostes poden inspirar —i interpel·lar. Quins projectes locals innovadors no estem detectant perquè no encaixen en els marcs actuals? Com podem passar d'una lògica d'ajuts puntuals a una veritable estratègia d'acompanyament de processos transformadors? Fins a quin punt les polítiques culturals municipals estan preparades per treballar de manera transversal amb l'educació, la salut o l'urbanisme? I, més enllà del finançament, com generem confiança i espai perquè la innovació cultural sigui real i no només declarativa?

El FIT no és un model per copiar, però sí un cas d'estudi que val la pena seguir. No tant pel seu format com per la lògica que l'orienta: posar els projectes al centre, donar temps per créixer, assumir el risc d'equivocar-se, i reconèixer que la cultura no transforma els territoris per decret, sinó perquè s'hi arrela, s'hi baralla i hi coopera. A França ho han provat. Aquí, encara ens ho estem preguntant.

Referència

Inspection générale des affaires culturelles. (2025). *Le Fonds d'innovation territoriale. Rapport d'évaluation (N° 2025-13)*. Ministère de la Culture. [Le fonds d'innovation territoriale | Ministère de la Culture](#) [3]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: governança cultural

Tags: innovació cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: finançament de la cultura

Tags: avaluació de polítiques culturals

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2025/09/informefit>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://www.culture.gouv.fr/regions/>

[3] <https://www.culture.gouv.fr/espace-documentation/rapports/le-fonds-d-innovation-territoriale>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/10140>